

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Bella Sizaya

Název práce: Ruská invaze na Ukrajinu v roce 2014 z pohledu teorie válek odvracejících pozornost

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Šír, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce je instrumentální studií ruské invaze na Ukrajinu z roku 2014. Hledá odpověď na otázku, jaké motivy a jaké faktory vedly Vladimira Putina k napadení sousední země. Používá k tomu teoretický rámec tzv. válek k odvrácení pozornosti (diversionary war theory).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce reflektuje téma, o jehož aktuálnosti a společenské závažnosti asi není žádných pochyb. Je přitom příspěvkem do debaty, která minimálně na Západě nedoznala dosud jednoznačného a všeobecně uznávaného závěru stran možných motivací ruského zahraničněpolitického chování, jež mělo za následek aktuální dramatické zhoršení bezpečnostního prostředí v regionálním i celosvětovém měřítku. Hlásí se současně k těm autorům a školám, které upozorňují na klíčový význam studia vnitropolitických poměrů v Rusku za Putina, chceme-li porozumět posledním ruským agresivním výbojům, jejich kořenům, východiskům a zdrojům. V tomto ohledu je určitě způsobila vzbudit čtenářskou pozornost.

Přesto, že problémy rusko-ukrajinské války, obecně ruské zahraniční politiky, jsou široce reflektovány v odborné literatuře, nejsme si vědomi mnoha studií, které by se pokusily vysvětlit poslední ruské výboje za pomoci takto zvoleného formálního konceptuálního aparátu. V tomto ohledu považují samotné téma i zvolený přístup za originální.

Práce vykazuje formální, explicitně načrtnutý research design, včetně základního konceptuálního aparátu, nakolik to jen – stále jen spíše zárodečně rozpracovaný – koncept válek k odvrácení pozornosti dovoluje. Analytická část k vnitropolitické situaci v Rusku je pak úměrně tomu zacílena na ty aspekty, které jsou relevantní pro zodpovězení položené otázky.

Heuristická základna – pokud jde o literaturu k Rusku – není masivní, je však dostatečná a odpovídající vzhledem k stanoveným cílům.

Úvodní teoretická debata, zejména pokud jde o typologii válek, působí poněkud těžkopádně až neuspořádaně. Samotný ústřední pojem by stálo za to diskutovat ve světle novější akademické debaty. Práce Jacka Levyho, čí rámec autorka pro účely vlastního výzkumu adaptovala, jsou přece již poněkud staršího data.

Ne zcela šťastně působí představování jednotlivých vytěžovaných materiálů a prací v průběhu vlastní analýzy. Přesně těmto účelům má standardně sloužit úvodní přehled literatury.

Stejně tak bych si dovedl představit ještě některé pasáže dále trochu prokrátit či precizovat. Jde např. o pasáže týkající se obecné typologie konfliktů. Obdobně pak např. o pasáže opírající se o data sociologických průzkumů – netvrdím, že s těmito daty pracovat nejde, ale jejich validita v podmínkách represivní diktatury bude vždy o něco nižší než u dat získaných šetřením v demokratických režimech (jak autorka správně upozorňuje mj. na str. 19 a 20). Na místě je proto nejenom opatrnost s jejich interpretací, ale i triangulace dat, příp. doplnění výzkumného rámce o sledování dalších indikátorů veřejné podpory – přece jenom autorkou zvolený ústřední koncept byl původně navržen na základě studia případů, kdy válčily demokratické země, což není případ Ruska.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Je znát, že studentka není rodilou mluvčí češtiny; po stránce stylu má předložená práce určité rezervy. Práci by prospělo ještě jedno pečlivé přečtení s důrazem na jazykovou redakci – týká se i terminologie: scapegoating je spíš prostředek než nástroj politiky k odvrácení pozornosti. Jako celek je nicméně práce základně srozumitelná. Vyjadřování samo o sobě jinak vcelku úsporné.

Odkazování na zdroje průběžné. Poznámkový aparát je veden pořádně (opakované citace by šlo v klidu zkracovat a přehlednosti by to neublížilo). Formální úprava v normě.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:
 Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)
Komentář k výsledku kontroly:

Výsledný protokol neindikuje žádné problémové pasáže.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Navzdory tomu, že finální formulace tématu a koncepce práce se ukázaly výsledkem dlouhého rozvažování cestou pokusů a omylů, velice oceňuji, že se studentce nakonec podařilo dodat práci hlavu a patu a smysluplnou náplň. Jako intelektuální cvičení je práce velice podnětná. Další plus je za volbu tématu.

6. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Studentka se mnou projekt průběžně konzultovala a dobře míněné rady a připomínky si brala k srdci a ve finálním výstupu k vlastnímu prospěchu vzala v potaz. Komunikace s ní byla po celou dobu věcná a příjemná.

7. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Zaujal mě Váš závěr poukazující na to, že politika (včetně válek) k odvrácení pozornosti uvrhává zemi do cyklu bludného kruhu. Napadají Vás možnosti, jak tento bludný kruh rozetnout? (otázka směřující mj. k účelnosti mezinárodních sankcí)

2) Napadají Vás – na základě studia literatury k ruské zahraniční politice – další možné důvody (vedle krize ruského režimu) pro rozpoutání války proti Ukrajině?

8. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením velmi dobře (C).

Datum: 22. ledna 2024

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.